Управління СБУ
по Сумській області

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Опис № 14
Справа № 656

фільтраційне

ДЕЛО
№ 42981

Бильченко

Галина

Прокоповна

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7841
Опис № 14
Одиниця зберігання № 656

начато 26 февраля 1947 г.

окончено 10 июля 1945 г.

На 8 листах

ша Батьківщина. [illegible] нового життя нашого народу позначені новим могутнім піднесенням громадсько-політичного, виховного й культурного життя радянської країни. На заводах, у колгоспах, в учбових закладах радянські люди охоплені натхненою творчою працею. Любиме, дороге ім'я Сталіна — у всіх на устах. В братній сім'ї радянських народів буйним цвітом розквітли таланти українського народу, вперше в історії повністю возз'єднаного в єдиній українській державі.

У ці щасливі, сонячні дні ми вітаємо в столиці [illegible] республіки делегатів першої республіканської наради вчителів початкової школи! Ми стискаємо руки тим, хто своїм розумом і серцем, працею довгорічною і скромною на ниві освіти виховав і зростив синів та дочок народу, хто перший розумів у них кращі, чудові риси людини і вивів їх на широкий шлях життя.

Єсть якась закономірність у тому, що саме зараз, саме в ці радісні, сонцем і славою повиті дні, вчителі зібрались на свою нараду. Наша партія і уряд завжди вважали вчителя активним будівником соціалістичного життя.

У своїй промові на Всеросійському з'їзді вчителів-інтернаціоналістів 5 червня 1918 року Володимир Ільїч Ленін говорив, що «вчительство повинно злитися з усією революційною масою трудящих, яка бореться. Завдання нової педагогіки — пов'язати вчительську діяльність із завданням соціалістичної організації суспільства».

Цей бік діяльності радянського вчителя підкреслював також товариш Сталін, коли говорив, що «фаланга народних учителів становить одну з найнеобхідніших частин великої армії трудящих нашої країни, які будують нове життя на основі соціалізму».

Найважливішою ділянкою в будівництві

П. ТИЧИНА

Народний комісар освіти УРСР.

☆

нового життя є школа. Вона покликана навчати підростаюче покоління, виховувати його для самовідданої праці, для захисту честі й незалежності Батьківщини. Радянський народ заслужено пишається своєю школою і своїм вчительством, які витримали суворі випробування Вітчизняної війни.

Вихованці радянської школи брали участь у великій визвольній битві нашого народу і разом із своїми старшими братами та батьками не тільки очистили рідний край від фашистської чуми, але й визволили братні слов'янські та інші народи від цієї чуми і пронесли по вороїій землі переможний прапор Леніна—Сталіна.

І ось тепер, коли всі ми сповнені щастя та гордості за нашу радянську Батьківщину, неосяжну й безмірно любиму, за наш народ, мужній і героїчний, за Україну рідну, за закарпатських братів, які влилися в нашу сім'ю, в ці дні, коли славимо дорогого й мудрого вчителя та друга нашого, Генералісимуса Сталіна, — нам особливо приємно сказати слово подяки й привіту радянському вчителеві.

Нарада учителів, що відкривається сьогодні, — це ще один доказ того дбайливого, уважного ставлення, яке виявляють радянський уряд і партія більшовиків до школи.

Учительські з'їзди бували і в старі часи. Але царському урядові зовсім було невигідно, щоб свіжа педагогічна думка пройшла углиб роботи школи, щоб творчі шукання вчителя виходили за межі встановлених рецептів навчання та виховання. Вчительство Росії, яке в основній масі своїй не втрачало зв'язку з народом, жило його інтересами і служило йому, народові, всією душею, — не могло не висловлювати думки й проблеми, небажані для міністерства «народної» освіти. І ось, на превеликий жаль, з'їзди учителів часто закінчувались арештом їх учасників і переслідуванням передових учителів.

Зовсім інша справа у нас, в країні, де після Жовтневої соціалістичної революції освіта й культура стали надбанням народу. Учительські з'їзди в нашій країні скликаються для того, щоб будити й розвивати творчу думку педагога. Відомо, що майже в усіх з'їздах учителів і політосвітпрацівників, з'їздах, що відбувалися в перші роки радянської влади, брав особисту участь Володимир Ільїч Ленін. Усі рішення нашої партії про школу, які вносили новий, свіжий струмінь в її роботу, обговорювалися й ухвалювалися за особистою, найближчою участю товариша Сталіна.

Голова уряду Радянської України Микита Сергійович Хрущов з великою увагою ставиться до потреб школи, до питань освіти й виховання дітей. Усім відомі його неодноразові вказівки також і про організацію відпочинку дітей, про позашкільне виховання.

Рішення нашої партії і уряду про школу, ухвалені в роки Вітчизняної війни, спрямовані на піднесення якості навчання. Проте серйозне поліпшення роботи середньої і неповної середньої школи в значній мірі залежить від поліпшення роботи початкової школи.

Республіканська нарада вчителів, скликана за рішенням уряду УРСР і ЦК КП(б)У, з ініціативи товариша Хрущова М. С., має обговорити важливі питання початкової школи на Україні. А найважливішим з них є питання про культурність і грамотність учнів.

Мені відомий лист однієї вчительки Київської області тов. С. Громаківської. Тов. Громаківська пише: «Вправний архітектор, споруджуючи великий будинок, головну увагу приділяє фундаментові бу-

додати, що грамотність, ня та письма в цьому ф ють головне місце.

Іспити в школі показ грамотність школярів — стільки останніх років н перших років навчанн школі. Невипадково кра стри в перших класах н го значення урокам читан

Найстаріша заслужена виховала Миколу Щорса, Вакевич розповідає, як високої грамотності своїх

— Не сухим заучуван правил я домоглась грамо ся прищепити їм любов д тури. Я читала напам'яті вірші Шевченка, байки Л ва, «Записки мисливця» ші Пушкіна, Лермонтова знала все це напам'ять і мувала, захоплювало дітей просили мене: «Навчіть так знали». Я прагнула, тільки заучували напам'ят міли правила мови, щоб рідну мову, зрозуміли й в вий запах і колорит кожн тувалася дуже ретельно д тики, щоб вони були наси ми з художньої літератури ли дітей.

За останні роки наша деяких успіхів щодо куль письма. Але цього ще дуж мало. Грамотність — осно тури. Не можна говорити знання з історії, географі якщо учень неправильно задачі, якщо він з помил вильними наголосами в сл якийнебудь історичний еп цей епізод розповів вірно

Педагогічна громадськість **над підготовкою нових**

ченням колектив за-
телеграму голові
тареві ЦК КП(б)У

СПОДАРНИКІВ

Радянської Украї-
й райком КП(б)У
ному парткабінеті
в, головних інжене-
ових відділів і го-
ідприємств району
економіки. Учасни-
слухали лекції на
планування народ-
«Соціалістична орга-
ації», «Держрозраху-
буток», «Закон вар-
ціалізмі» та ін. На
в окремих питаннях
і самі слухачі.

рганізовані й на ок-
району, зокрема на
га велосипедному за-

ТЕАТРАХ СТОЛИЦІ

Московські театри
Сорокаденна перерва
му театрі. 8 липня
лі в Малому театрі.
Московському худож-
театрі почнеться 25
театрі і театрі ім.
у — 1 серпня, в те-
вересня.

атрах столиці буде
ниту театральних при-
ння сцен і т. п.
обуває на гастролях
кий драматичний те-

ра» прибуло 80 вчених Москви і Ленінграда. Відновлено і відкрито середньогірний санаторій «Ереклік». Перша партія хворих прибула в нервово-соматичний санаторій «Красное знамя».

В найближчі дні відкриється Сімеізький туберкульозний санаторій ім. Семашко, нервово-соматичний санаторій «Красный маяк» в Сімеізі та санаторій ім. XVII партз'їзду в Ялті.

ЗАВОДСЬКИЙ САНАТОРІЙ

ХАРКІВ. (Кор. «Радянської України»). Поблизу Харкова в дачній місцевості Карачівка відкрито здравницю Харківського канатного заводу. Один з котеджів відведено тут під нічний санаторій. Щодня над вечір до канатного заводу із здравниці прибуває автобус. Він відвозить робітників, робітниць до санаторію. Добре спочивши, на ранок вони повертаються на виробництво. Робітники в санаторії забезпечені посиленим харчуванням, медичним та культурним обслуговуванням.

При санаторії організовано піонерський табір, де відпочиває понад 200 дітей робітників заводу.

У зв'язку з відновленням відпусток санаторій розширюється — ремонтують ще два котеджі.

РОЗВІДУВАННЯ КОРИСНИХ КОПАЛИН НА ПІВДЕННОМУ УРАЛІ

МОСКВА. (ТАРС). Геологічні партії проводять у цьому році великі розвідування на Південному Уралі. Розвідується Куюргазинський вугільний басейн. За 120 кілометрів на північ від Чкалова відкрито багате Бабаївське родовище вугілля. За підрахунками геологів тільки два кар'єри цього району можуть давати по півтора мільона тонн вугілля на рік. Закінчено вивчення Зінозіно-Комировського залізорудного басейну. Запаси його не менші, ніж на горі Магнітній.

Олександра Бойченка прийнято в члени Спілки радянських письменників

На засіданні президії Спілки радянських письменників України, що відбулося 5 липня, було прийнято в члени Спілки автора книги «Молодість» — колишнього секретаря ЦК ЛКСМУ Олександра Бойченка.

Секретар Спілки радянських письменників України тов. І. Д. Золотоверхий, секретар ЦК ЛКСМУ тов. Костенко, письменники М. Бажан, А. Головко, М. Тардов та Я. Городской, які виступили на засіданні президії, відмічали, що, не зважаючи на тяжку хворобу, яка прикувала тов. Бойченка до ліжка, він, як справжній більшовик, продовжує творити, і своєю новою книгою про молодість комсомолу завоював право бути членом Спілки радянських письменників.

Одностайним рішенням президії тов. Бойченка було прийнято до Спілки радянських письменників України. Вирішено організувати дома у автора обговорення його книги письменниками.

Після засідання президії секретарі ЦК ЛКСМУ тт. Костенко і Сеген, письменники Головко, Копиленко, Сосюра і Тардов відвідали тов. Бойченка, поздоровили його з прийняттям у члени Спілки письменників і побажали успіхів в його дальшій літературній діяльності.

Схвильований радісною звісткою, тов. Бойченко подякував товаришам і дав обіцянку наполегливо працювати над вдосконаленням своїх творів, щоб бути гідним звання радянського письменника.

(РАТАУ).

Нарада редакторів районних газет Київської області

5—6 липня ц. р. відбулася обласна нарада редакторів районних газет Київщини.

Нарада заслухала доповіді редакторів райгазет — Городищенського району — тов. Бабчука, Шполянського — тов. Єжелі — «Газета у боротьбі за відбудову народного господарства».

З доповіддю — «Завдання районної преси в період мирного будівництва» виступив редактор обласної газети «Київська правда» тов. Носенко.

В обговоренні доповідей взяли участь тт. Приходько (Канівський район), Машковець (Фастівський район), Кулеша (В.-Половецький район), Крупініна (Черкаський район), Герасименко (Облрадіокомітет), Кричевська (обком КП(б)У), Короїд — секретар обкому КП(б)У по пропаганді та ін.

Учасники наради прослухали лекцію про міжнародне становище лектора ЦК КП(б)У тов. Готт та ін.

(РАТАУ).

ХРОНІКА

Рада Народних Комісарів УРСР затвердила тов. Крупко Олександра Петровича заступником Постійного Представника РНК УРСР при Раднаркомі СРСР, увільнивши тов. Крупко О. П. від обов'язків першого заступника Наркома Держконтролю УРСР.

НКВД СССР

СПП №308

Видом на жительство служить не может.

Действительно по „23" сентября 1945 г.

„....." ..... 1945 г.

№.....

гор. Гродно БССР.

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Выдано Бильченко Галина Прокоповна
(фамилия, имя и отчество)

1919 года рождения .....
(место рождения),

в том, что он по прибытии из Сумская об. Ахтырский р-н.

с „6" августа 1945 г. по „23" августа 1945 г.

содержался и зарегистрирован в СПП №308

~~проверочно фильтрационном пункте (лагере)~~ и следует к постоянному месту жительства Сумская об. Ахтырский р-н ул. Молотова
(указать адрес)

Удостоверение по приезде к месту жительства должно быть сдано в местный орган НКВД для получения вида на жительство.

Председатель регистрационной комиссии НКВД СССР .....
(подпись)

Гродн. Облтипография, з. 1261—т. 10000. 17.8-45

6/VIII-45г.
08-8-45.

Регистрационный лист

на проведшего регистрацию в лагере № 2 или СПП 308

(ненужное зачеркнуть) дислоцирующемся в населенном пункте

г. Гродно

1. Фамилия, имя, отчество Бильченко Галина Прокоповна
2. Год и место рождения 1919 г.
3. Национальность Українка
4. Образование 4
5. Специальность нету
6. Последнее постоянное местожительство и работа на территории СССР (для военнослужащих указывается наименование воинской части) об Сумськая р-н Ахтирка ул. Молотова біломорський переул.
7. Состоял ли в ВКП(б) или ВЛКСМ б/п.
8. Почему оказался на территории другого государства Угнана немцем
9. Подвергался ли арестам, задержаниям, допросам, штрафам со стороны немецких властей (когда, где, за что) нету.
10. Содержался ли в спецлагерях противника и что там делал (указать наименование лагеря и адрес Нет

11. Проходил ли службу в немецкой армии, полиции, отрядах, воинских частях, госпиталях, строительных и иных батольонах, создававшихся противником; служил ли в немецких учреждениях, предприятиях, организациях (каких и в качестве кого) не проходил с 6-6-42 г. по 24/IV-45. г. Берлин р/н Шиновайда работала в лагере чорно-рабочей

12. Когда, где и в каком органе милиции был выдан паспорт Был выдан паспорт в г. Харкове № 5 р-н милиция

13. Какие отобраны документы при регистрации никаких

14. Где проживают близкие родственники, кто именно (указать точный адрес Об. Сумская р-н Ахтирка ул. Молотова Биломорський переулок (Мать)

15. Куда следует на постоянное жительство Об. Сумская р-н Ахтирка

Правильность данных мною сведений подтверждаю Пілочко (подпись)

Регистрационный лист заполнил В. Полий

Регистрационный лист проверил Крылов

Председатель Регистрацион. комиссии НКВД БССР _____ (подпись)

Удостоверение о направлении на постоянное местожительство получил Білоченко (подпись регистрированного)

Убыл из лагеря „____“ _____ 194 г.

СПП №308.

1. Фамилия Бильченко
2. Имя Галина
3. Отчество Прокоповна
4. Год рождения 1919. 5. Место рождения Сумской обл.
6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или призыва в Красную Армию Сумской обл. Ахтырский р-н. ул. Молотова. делоп. пр.
7. Проф. (сцец.) не имеет
8. Парт. б/п. 9. Национальн. украин
10. Гражданство СССР.
11. За границей был с Июнь 1942 г. по Апрел 1945 г.
12. В каких странах проживал и что делал в Германии на разных работах.

(фамилия составившего карточку)

Точный адрес фильтрационного пункта

село / город г. Гродно 4

область / республ. БССР.

Фильтрацию прошел

с _____ 194 г.

по Не проходил 194 г.

Дактилооттиск указательного пальца правой руки

а) **Решение Фильтрационной комиссии:** _____

_____

_____

_____

_____

б) выбыл _____ 19 г. _____
направлен (указать точный адрес, куда выбыл

_____
на жительство: село, город, район, область, республика или направлен

_____
в какой лагерь, тюрьму)

в) Личное дело направлено "____" _____ 194 г. при № _____

в _____
(точное название органа НКВД—НКГБ)

_____

_____

г) **Разные отметки:** _____

_____

_____

Гродн. Облтип., з: 1260, т. 20000—17.8.45.

Протокол допроса.

г. Ахтырка. Февраля. 26 дня. 1947 г.

Я, пом. оуп. Ахтырского РО МГБ - мл. л-т Бабешкина, допросила репатриантку:

Билыченко Галину Прокопьну, 1919 г.р. ур. г. Ахтырка, Сумской области, украинка, гр-ка СССР, бп, в партии и комсомоле никогда не состояла, малограмотная, по соцпроисхождению из рабочих, по соцположению рабочая, по специальности токарь, в настоящее время работает на 3-де № 11 токарем. Муж погиб на фронте Отечественной войны, на иждивении имеет мать, со слов не судима, проживает в г. Ахтырке, по ул. Молотовой, пер. Беломорский, 8.

Предупреждена об ответственности за дачу ложных показаний по ст. 89 УК УССР.

Билыченко

Вопрос: Где Вы проживали до оккупации Ахтырского р-на и чем занимались?

Ответ: До оккупации я проживала г. Ахтырке, работала на кирпичном з-де рабочей.

Зимой, 1941 г. приехала в г. Ахтырку к своей матери.

Вопрос: Где Вы проживали в период оккупации и чем занимались?

Ответ: В период оккупации проживала в г. Ахтырке, нигде не работала. Билыченко

Вопрос: Когда и при каких обстоятельствах Вы попали в Германию?

Ответ: 20 июня 1942 г. на квартиру ко мне пришли уполномоченный сотни с полицейским, забрали меня и отправили на вокзал для погрузки в эшелон.

Вопрос: Кого Вы знаете из лиц добровольно выехавших в Германию?

Ответ: Из лиц добровольно выехавших в Германию мне известны следующие:

1. Лозовягина Елизавета, отчество ее не знаю, она проживает в г. Ахтырки по ул. Молотова, угловой дом по левую сторону пер. Беломорского, номера дома не знаю.

2. Кролевецкая Мария, отчество ее не знаю, 1922 г. рождения, образование имеет 7 классов, она до сих пор она не вернулась обратно. Я слышала, что она вышла замуж за француза, но кто об этом говорил не могу вспомнить.

Других лиц выехавших добровольно в Германию я не знаю, т.к. в Ахтырке я мало очень жила.

Кролевецкой Марии проживают родственники по ул. Молотовой, номер дома не знаю.

Вопрос: Где Вы были в Германии, в каком лагере размещались и на каком з-де или фабрике работали?

Ответ: Я были в г. Берлине, размещалась в в лагере „Шанавайди" № 125 при военном заводе „Норбал" где выпускались

Бильчыка

запасные части к танкам. На этом з-де я проработала около семи месяцев, а в последствии работала при лагере няней, ухаживали за русскими детьми, матери которых работали на з-де. На эту работу меня поставил врач, который приехал в Берлин из Харькова, фамилию его я забыла, он отравился в том же лагере в 1944 г. Няней в лагере я работала до дня освобождения нас от фашистов.

Вопрос: Когда и сколько раз Вы подвергались арестам, допросам или вызывам со стороны немецких карательных органов, за что и по каким вопросам Вас допрашивали?

Ответ: Зимой 1943 г. я была вызвана в Гестапо при нашем лагере за то, что я пыталась поехать в трамвае, на допросе меня спрашивали зачем я садилась в вагон трамвая, когда русским в трамваях не разрешалось ездить. За это меня оштрафовали.

В том же году я вторично была вызвана работником гестапо при нашем лагере. Мне задавались вопросы почему я сорвала ост, который был пришит на груди моей блузки. За то, что я сорвала ост, была подвергнута штрафу по распоряжению работники гестапо, который меня допрашивал. Бальчина

Третий раз я подверглась штрафу по распоряжению полицейского за то, что часто отходила от станка и делала простои. В этот раз меня никуда не вызывали, а составили на меня акт в цехе и передали в контору. При получении зарплаты мне почти никогда не приходилось получать деньги. Больше меня никогда никуда не вызывали немецкие карательные органы.

Вопрос: При каких обстоятельствах Вас освобождали из Истапо, какое Вы давали им обязательство?

Ответ: Я вызывалась в контору лагеря работником Истапо, он меня предупредил, что если за мной будет замечено что либо еще в третий раз, то меня тогда переведут в концлагерь. Я никакого обязательства им не давала.

Вопрос: Какими войсками Вы были освобождены и когда?

Ответ: Я была освобождена 24 апреля, 1945 г. войсками Советской армии.

Вопрос: Когда Вы прибыли на Родину?

Ответ: Я на Родину прибыла в сентябре, 1945 г. с дня освобождения находилась в фильтр-лагерях.

Больше по данному вопросу сказать ничего не могу. Протокол с моих слов записан правильно, мною прочитан, вслух, в чем и расписываюсь:

Допросила: П/о ун. Ахтырского РО Бальцы
МГБ - мл. л-т: Башин.

Гельченко 42981 7350. 559

1. Фамилия Гольшенко

2. Имя Галина

3. Отчеств Прокофьевна

4. Год рождения 1919 5. Место рождения Сумск. об

г. Охтырка ул Молотова 12

6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию Сумск. обл.

г. Охтырка. ул Молотова 12

7. Пр фессия (специальность) нет

8. Партийность б/п

9. Национальность украинка

10. Гражданство з-ка СССР

11. За границей был с 20 07 1942 г. по 24 04 1945 г.

12. В каких странах проживал и что делал в Германии

Берлин-Шонвайде раб. в лагере при заводах.

Точный адрес фильтрационного пункта

Село 142 с.п.п. 7

Город

Область

Республика

Фильтрацию прошел

с 19 г.

по 19 г.

Дактилооттиск указательного пальца

12 СЕН 1947

Правильность записанных на меня сведений _____

подтверждаю [illegible]
подпись

Курносик
фамилия составившего карточку

а) Решение фильтрационной комиссии _____

б) Выбыл 15.10 1945 г. ~~осталось село~~ выбыл на
указать точный адрес куда выбыл

Родину ~~куда-нибудь~~ Сумская обл.
на жительство: село, город, район, область, республика или направлен

гор. Охтырка ул. Молотова 12
в какой лагерь, тюрьму

в) Личное дело направлено „_____“ _____ 194 г. при №_____

точное название органа НКВД—НКГБ

г) Разные отметки _____

3324

1411 с ПГ

1. Фамилия Бильченко

2. Имя Галина

3. Отчество Прокоповна

4. Год рождения 1919 5. Место рождения Сумская обл. г. Охтырка ул. Молодова пер. Беломорский 12

6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию Сумск обл. г Охтырка ул. Молодова пер Беломорский 12.

7. Профессия (специальность) чернорабочая

8. Партийность б/п.

9. Национальность украинка

10. Гражданство СССР.

11. За границей был с 20.6 1942 г по 21.4 1945 г.

12. В каких странах проживал и что делал Герм. г. Берлин. раб. в магазине дей-ями чернорабочая.

Точный адрес фильтрационного пункта

Село

Город

Область 12

Республика

Фильтрацию прошел

с 19 г.

по 19 г.

фильт дело архив 12981

Правильность записанных на меня сведений

потверждаю — подпись

1-6-45г. Гильчинко

Фамилия составившего карточку

а) Решение фильтрационной комиссии Проверку прошел

в 141 С.Б.П 25.6.45

б) Выбыл 10.7 1945 г. Походным порядком

указать точный адрес куда выбыла

на родину

на жительство: село, город, район, область, республика или направлен

в какой лагерь, тюрьму

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ НАДПИСЬ

В данном деле пронумеровано 8 листов

(восемь)

28 октября 1992 г.

Должность

Подпись

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

В даній справі пронумеровано 8 аркушів

вісім

«8» грудня 1992 р.

Посада архівіст 1 кат.

Підпис

12.05.2026

ПОНИНКОВСКИЙ КБК
АРТ. 4804-У ЦЕНА 7 КОП.